

Referat la poezia Fatalaul scrisa de Tudor Arghezi

În mitologia Florilor de mucigai (1931), un rol privilegiat îl detine androginul. Poezia Fatalaul are în centru epifania unei fapturi cu o dublă alcatuire, masculină și feminină. Din combinarea masculinului cu femininul într-o singură persoană a rezultat aici o imagine caricaturală, situată la limita dintre gingașie și grotesc, amintind astfel de estropiatii lui Hieronymus Bosch: "Cu vreo câteva tuleie, / Ma, tu semeni a femeie. / La sprinceană / Fetiscana, / Subsuoară / De fecioară. / Ai picioare / Domnisoare, / Coapsa lăță / Adăncată, / Ca-n zăvelci; / Urechile, ca doi melci; / Doi zălufi cu doi carci; / Două boabe de cercei / Dezlipite, de muiere. / Si - al dracului! - a miere / Si a tiparoase / Hoitul tau miroase. / Ti-este mână / Ca smântână, / degetele ti-s - / Parcă ti le-a scris - / Gemene, / Sa semene; / Degetele: ca viermusii, / Pielea: pielea corcodusii. / Solz de sticlă-n unghie, / Ochiul tau injunghie, / Gura ta subțirisoare-i / Paftă cu margaritare". Acest efort sincretic de împreunare a celor două sexe, precum și a suavității cu monstruosul, are la bază oximoronul: "Cu vreo câteva tuleie, / Ma, tu semeni a femeie"; "Si - al dracului! - a miere / Si a tiparoase / Hoitul tau miroase". De asemenea, feminizarea insolită a eroului viril e figurată cu ajutorul comparațiilor concrete, ce constau în asocieri inedite de obiecte: "Urechile, ca doi melci"; "Ti-este mână / Ca smântână"; "Degetele: ca viermusii" etc. Accentul cade, desigur, pe proprietățile anatomice feminine: "La sprinceană / Fetiscana, / Subsuoară / De fecioară. / Ai picioare / Domnisoare, / Coapsa lăță / Adăncată..."

Figura angelică a Fatalaului trimite la acele ciudate zeițe cu barbă ca Cybele frigiană, Fortuna și Venus barbăta română, la majoritatea divinităților lumii și ale vegetației, care posedă o dublă sexualitate (Artemis, Attis, Adonis, Dionysos) sau chiar la Zburătorul autohton. Ca și aceste personaje mitologice, Fatalaul lui Arghezi este o zeiță deopotrivă favorabilă și nefastă. Forma și latentă, ființă și neființă, inger și diavol, Fatalaul mângâie și rănește în același timp: "Buzei tale apă da / Fantana și leapăda. / Fata, de cum te-o vedea, / Ca din vânt rămâne grea, / Căci pleoapa de ti-o ridici / O ciupesti cu trei furnici". Aceeași unificare a contrariilor, aceeași alternanță a modalităților antitetice descoperim și în încercarea poetului de a reconstitui originea supranaturală a Fatalaului: "O fi fost mă-tă vioară, / Trestie sau caprioară / Si-o fi prins în pantec plod / De strigoi de voievod? / Ca din oamenii de rând / Nu te-ai zămislit nicicând. / Doar anapoda și sparc, / Cine știe din ce smarc; / Morfolit de o copită / De faptură negraită / Cu carne de gheață, / Cu coama de ceată, / Cu uger de omăt - / Iese așa fel de fat". Ceea ce a rezultat reprezintă o faptură mitologică, un demon între oameni: "Din atata-mparechiere și împreunare / Tu ai ieșit talhar de drumul mare / Na! tine o țigare".

Forma poeziei contribuie și ea la realizarea atmosferei mitice. Stilul oral, apropiat de vorbirea familiară, chiar argotică ("Cu vreo câteva tuleie, / Ma, tu semeni a femeie"; "Si - al dracului! - a miere / Si a tiparoase / Hoitul tau miroase"; Fata, de cum te-o vedea, / Ca din vânt rămâne grea"; "O fi fost mă-tă vioară [...] / Si-o fi prins în pantec plod / De strigoi de voievod?") și limbajul popular, ușor învechit ("fatalau", "tuleie", "muiere", "paftă", "sparc", "plod" etc.) conduc la un rafinament artistic, înrudit cu al descântecului.